

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
Тернопільської області
Фонд 1738
Опис 1
Спр. 238

Архів з бідою
Сорничівсько-Бережанська округа 044

ПАПКА

238
ДЛЯ
паперів

Уривок з звіщенням Українського повстанства до
"Україні Європи, Близькому Сходу"

Українські рани: меморандум
листопад 1946р.

Українське рушення: 1
Українське рушення: 14
Українське рушення: поспільно

20 р.

ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
Тернопільської області
Фонд 1738
Опис 1
Спр. 238

1 Люба /Кудряк Тетяна/ та отримав Гарт /Сліпник Микола/. Тіло отримав
1 голови дівчат енкаведисти відвезли до району.

Під ударами революційних сил поневолених народів впаде німецько-гітлерівський імперіалізм і впаде також московсько-більшевицький імперіалізм!

Українська кров і українське життя будуть віддані тільки на боротьбу за українську справу!

Проти всіх імперіалізмів, які зазіхають на українську землю і намагаються поневолити український народ!

За свободу народам і людям!

За владу українського народу на українській землі!

За українську Самостійну Соборну Державу!

За самостійні національні держави всіх поневолених народів!

o o o

Наведені вгорі уступи з нашої відозви з перших місяців 1943 рр. свідчать дуже виразно про наше справжнє відношення до німецьких окупантів. Таких і подібних відозв, брошур, статей, листів, лозунгів, газет, - революційного, протинімецького змісту ми могли б зачитувати на багання, дуже багато.

На тому не однак не вичерпується реєстр нашої "співпраці" з німцями. Це приходить окремих великий розділ збройної боротьби.

ЗБРОЙНА БОРОТЬБА УПА

Коли німецькі окупанти відповіли на акт проголошення незалежної Української Держави арештуваннями і розстрілами, ми взяли за зброю. Збройний спротив українського народу проти німецької окупації організований українськими самостійниками зростав з кожним днем на силі. ця боротьба виросла скоро у незвичайно сильний збройний революційний рух, званий широко під назвою Української Повстанської Армії /УПА/.

Ніхто не може чейже заперечити того факту, що УПА повстала, зорганізувалася і здобула свою велику силу власне в боротьбі проти німців!

Запитайте своїх братів, чеських селян, з численних чеських колоній на Волині. Вони бачили наші змагання і вони розкажуть Вам, звідси взялась і як виросла УПА. Вони Вам розкажуть, як УПА боролась завзято проти німецьких окупантів, як знищувала їх, як УПА викинула німців зовсім з багатьох районів України і установила там свою народну революційну владу. І Вони скажуть Вам також, як жорстоко розправлялись німці з українським самостійницьким рухом, як стріляли і падали вони десятки тисяч людей, як знищили у нас не одні Лідиче а багато сотень Лідич, багато сотень наших сіл і містечок та вимордували безконечне число наших селян і нашої інтелігенції.

До сьогодні стоять згарища сотень українських сіл зруйнованих німецькими окупантами у відплату за визвольну боротьбу УПА - і сьогодні пам'ятає український народ героїчні бої своєї революційної Повстанської Армії проти німецьких лядоїдів-імперіалістів.

УПА знищила сотні німецьких поїздів, сотні магазинів, урядів, тисячі авт. В боях з УПА впали десятки тисяч німців ні одного дорогого в Україні не могло проїхати спокійно німецьке авто, не міг один німець, або мала група німців показатись поза містом, бо вже не верні - а з його криком, чи автоматом виростав у лавах УПА ще один повстанець.

Це сторінки безсмертної слави народу, який гноблений усіма імперіалізмами, окупований величезними арміями найбільших світових потуг сам без нічної допомоги, повстав проти них, сам, власними руками здобув у боротьбі зброю і створив свою повстанську армію, свою незалежну збройну силу.

Один з найбільших визначних провідників українського визвольного руху - Іван Климів-Легенда, замордований на тортурях у гестівській тюрмі у Львові в 1942 р., кинув німецьким окупантам отверте голосний вираз вже впертому тижні приходу німців в Україну, в місяці липні 1941 р. такими словами:

"Ви прийшли до нас як окупанти, - але вже не вернете. Український черномозек прийме Вас у свої обійми і стане Вам гробом!"

УПА виконала з честю цей заклик свого замордованого Провідника та зробила українську землю гробом для незліченного числа німецьких окупантів.

Так само буде тепер з більшовицькими окупантами!

І так само буде з усіма імперіялістами, які вибираються панувати на нашій землі. Усі вони, скоріше, чи пізніше, знайдуть у ній свою могилу!

ТРИ РОКИ ДАЛЬШОЇ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УПА ПІСЛЯ УСТУПЛЕННЯ НІМЦІВ З УКРАЇНИ.

Отак виглядала наша "співпраця" з німцями у світлі наведених фактів. Вільні неправдивих закидів проти нас здається хіба годі було видумати. Більшовицька пропаганда чіпається однак цього, бо не має жодних річевих аргументів у боротьбі проти нас.

Проти багатьох своїх противників воюють більшовики різними аргументами використовуючи їх слабі сторони. Однак у боротьбі проти нашого визвольного руху не можуть до нічого причепитися, навіть у найменшій мірі, бо наша ідеологія і наша програма мають всі найбільш поступові революційні ідеї і засади найширшого вселюдського засягу, - має найкращу зброю в боротьбі з брехнею більшовизму. Тому більшовики не можуть взагалі боротися з нами в отвертій політичній площині, не можуть до нічого причепитися і мусять згорнати програти кожну дискусію. Тому власне вони мусять воювати проти нас тільки такими неправдивими закидами.

Коли йде про закид співпраці з німцями і залежності нашого руху від німецької політики, то вони самі бачать, що понесли в цьому основну поразку, хоч би тому, що сьогодні, на початку 1947 р. минув вже третій рік від уступлення німців в українських землях, - але український визвольний рух діє далі з неменшою силою. В четвертому році по новому поверті більшовицької окупації йде далі безперервна важка політична й збройна масова боротьба цілого народу проти ворожої окупації. Аргументи "німецької інтриги", "німецької руки" "німецьких грошей", "німецької зброї", "німецьких парашутів", та всяких інших "німецьких" таємничих, чудотворних вигадок вістав тям фактом зовсім сконпромітований.

В листопаді 1943 р. Червона Армія була вже в столиці України - Києві. В перших днях січня 1944 р. була вже на Західних Українських Землях, на Волині, а Українська Повстанська Армія, яка до цього часу боролася проти німців, опинилася вже там же в більшовицькій новій фронтоні, в заплітві Червоної Армії. Жодні цілі 1944 р., 1945 і 1946 рр. видержала УПА сама одна в тій

нерівній титанічній боротьбі проти всіх величезних сил советських армій, советської пропаганди і советського поліційно-державного апарату. І сьогодні, на порозі 1947 р. - бореться незломно далі.

Де ж тут німці? Де ж тут німецька армія, якої і сліду вже давно немає?

Бі, - тут не німці, тут не чуна інтрига, не агентура, а тільки непоборна сила великої, життєвої безсмертної ідеї - ідеї людської свободи! Тут непоборна сила і героїзм цілого нашого народу, який

кровавийся у завзятій боротьбі і складає у ній мільйонні жертви крові - за свою волю і незалежність, за своє право на вільне незалежне і державне життя. Не багато з народів у світі, які зложили б колосальні стільки жертв і виявили таке завзяття і такий масовий героїзм у боротьбі за свою волю. Навіть у цій великій світовій війні, яка щойно закінчилася, небагато народів понесли стільки жертв, скільки зложила їх Україна, і скільки складає їх це сьогодні наша Батьківщина у боротьбі за свою волю і незалежність.

Наш народ віддав, вже по закінченні світової війни до тепер, більше жертв крові у боротьбі за цю найдорожчу йому ідею волі, ніж багато інших народів протягом цілої війни.

В обличчі тих фактів, твердження більшовицької пропаганди про "німецьку інтригу" потерпіли повну поразку і компромітацію.

Тут власне джерело нових закидів про "міжнародну реакцію", розглянутих вже в першій частині нашого висноження. Більшовицька пропаганда шукає гарячково якогось виходу з того положення, що їм не вдалося адувати, які затумувати факту дальшої визвольної боротьби українського народу, яка продовжується вже четвертий рік після уступлення німців з України. Тому пробуєть тепер звалити це на "міжнародну реакцію", щоб закрити правдивий факт їхньої загарбницької імперіалістичної політики в Україні і факт визвольної боротьби українського народу зверненої проти їхньої окупації. Во цей факт компромітує всю фаншиву більшовицьку пропаганду в світі про поступове і справедливе розв'язання національного питання в совєтському ладі.

ПРАВДИВІ СПІЛЬНИКИ ГІТЛЕРА І ПЕРШІ ПРАВДИВІ КОЛЯБОРАТИ

Закінчуючи висноження в справі закидів про співпрацю українського визвольного руху з німцями, треба підкреслити, що ці закиди видвигають більшовики, то зн. ті, які самі співпрацювали з Гітлером від 1939 до 1941 рр. і допомогли Гітлерові думи видатно до його перших великих успіхів, які зацедили власне про характер і розміри цієї другої світової війни. Багато людського горя і крові тягнуть через те на них.

Більшовицька пропаганда чимось на коротку людську пам'ять. Але ми пам'ятаємо добре промови Молотова, в яких він вихваляв під небеса гітлерівську Німеччину. Пам'ятаємо спільні відвідини Молотова і Рібентропа у Сталіна і Гітлера, спільні наради, спільні розбійницькі плани загарбань, спільні прийяття й обіди, спільні фотографії в газетах тих розбійників як вони усміхнені, обнявшись під руки, мало не цілувались, радулись своїм кровавим ділом другої світової війни.

І це лише пам'ятаємо як нашому бідному колгоспникові видерали останнє зерно більшовицькі комісари на допомогу Гітлерові, як вони віддали Гітлерові нашу нафту і нашу бензину, щоб він міг краще воювати і поневолювати Європу... Того їхнього сему, тої спільки розбійників ми це не забули і не забудемо!

Даремно вони пробуєть всім іншим закидати співпрацю з німцями. Не ж власне вони самі - не тільки перші коляборанти і спільники Гітлера у цій війні, але перші палії цілої страшної війни. Вони ж чекають свого суду, своєї Нюрнберги.

III .

АНТИСЕМИТИЗМ

Третій закид, який дуже часто видвигає проти нас чесько-більшовицька преса - це "антисемітизм" нашого руху.

У відозві виданій від імені чесько-словацької армії до наших повстанських відділів, яка була розкинена з літаків, сказано між іншим:

"Звернулися Ви до нас, вояків народно-демократичної армії з листівкою, в якій закликаєте нас, щоб ми разом з Вами воювали проти більшовизму і жидів"....

В іншому місці цієї самої відозви ще раз говориться, що ми ніби закликали чесько-словацьких вояків -

"воювати проти комунізму і жидів"

Автори цієї офіційної відозви заперечують, що вояки чесько-словацької "народно-демократичної армії" не підуть за таким закликом, бо вони знають, що боротьба проти УПА коштує їхню батьківщину "мільйони корон", та врешті заявляють! -

"Будемо воювати проти Вас до останнього вояка"....

Отже тут маємо не тільки дивні і смішні аргументи про "мільйони корон" й заперечення офіційної урядової армії, що буде воювати проти УПА до "останнього" свого вояка, /!/. Але знову на першому місці аргумент антисемітизму.

Таких тверджень, які закидають нам антисемітську пропаганду, можна зустрінути дуже багато в чесько-більшовицькій пресі. Навіть "Нев-Йоркове Лісти" з дня 2.2.1946 р., улягаючи тій пропаганді, пишуть:

"Бандеровці зашавкали ціле виходні Словенско проти-жидовськими летачи".

На ці закиди відповідаємо коротко: т а к и х в і д о з в н і л и с т і в о к н і к о л и н е б у л о. Ми ніколи не видавали ні не, поширювали ніде, ані у нас в Україні, ані тамбільше у Словаччині, протижидівських листівок. В усій нашій літературі, підпільних революційних газетах і відозвах, ані тепер ані в часі німецької окупації не було і нема одного слова зверненого проти жидів. Такі закиди це чиста вигадка і брехня. Ми не брали також і не беремо участі в жодних протижидівських акціях.

В часі німецької окупації в багатьох відділах УПА служили також жиди зокрема лікарі, тут знаходили охорону й опіку та служили своїм знанням в боротьбі УПА проти терору гітлерівських окупантів.

Українська Головна Визвольна Рада /УГВР/ забезпечила у своїй платформі виразно усім жителям України усім національним меншостям, в тому числі також і жидам, рівність усіх громадянських прав.

Нам взагалі чужа і ненависна всяка національна нетерпимість, всяка нетолеранція, всякий груповий та національний егоїзм, новінізм, погромництво та інші подібні прояви. Уважаємо це за некультурність, дикунство і лядоїдство. Ми, українці, були довгі віки поневоленням, недержавним народом та зазнали на собі багато таких проявів. Тому ненавидимо їх, відкидаємо і побороємо, а прагнемо культурного, толерантного, народноправного ладу, де кожна людина, кожна лядська громада і кожна нація буда мати забезпечену повну рівність усіх прав. Ці ідеали не дадуться ніяк погодити з антисемітизмом і погромництвом, що закидає нам зовсім безпідставно більшовицька пропаганда.

Поширення антисемітського руху було б навіть шкідливе для нашої визвольної боротьби, тому, що зводилоби енергію і заінтересування народних мас на фальшиві тори. Нам треба звернути усю енергію на боротьбу проти дійсного ворога, яким є для нашого народу московський загарбницький імперіялізм. Не жиди завойовали і держать під своєю окупацією Україну, але московські імперіялісти. І тому не проти жидів, але проти московських імперіялістів мусять бути звернена наша боротьба.

Про наше правдиве відношення до жидів посвідчать найкраще самі жиди громадяни Вашої держави, які зустрічались з нашими повстанськими військами в часі рейдів наших відділів по території Словаччини в місяці квітні 1946 р. Наші відділи зустрічали тоді у Вас немало жидів, але відносились до них завжди широко і прихильно, так само, як до всіх інших ладий. Ми маємо з цього рейду навіть на д. писемні посвідчення жидів, які зложили добровільні грошові дати на цілі боротьби УПА.

Ми ще раз вичислюємо на цьому місці з найбільшим натиском, що ми є борцями гуманних ідей ладського поступу і справедливості та одночасно рішучими противниками всякого терору, насильства і погромиництва. Нашими ворогами є виключно - вороги ладської свободи, впершу чергу московські імперіялісти, які завойовували збройним насильством нашу Батьківщину, знищили нашу незалежну державу і завели режим нечуваного терору.

НАШЕ ВІДНОШЕННЯ ДО РОСІЙСЬКОГО НАРОДУ І ДО ІДЕЇ СЛАВЯНСЬКОГО БРАТЕРСТВА.

Наша боротьба проти московсько-большевицької окупації могла б викликати в деяких читачів враження про наше вороже відношення до російського народу. Хочемо отже дати це і в тій справі короткі вичислення:

Україна була від кількох віків під пануванням Росії. Діяло до цього так, що російські царі зломивши підступом насильством договір і союз заключений з гетьманом України - Богданом Хмельницьким в 1654р. Вони обернули Україну опісля в колонію окуповану російськими військами. Український народ не визнає однак ніколи свого поневолення, ніколи не погодився на те, доби бути підданими другого народу і не вирізняє змагання до своєї незалежності. З цього приводу ішла довго завзята боротьба між українським народом і російськими загарбниками України.

Коли в 1917 р. російська царська імперія захиталася під ударами революції - український народ звільнився від чужого йому панування Москви і збудував незалежну Українську Державу зі столицею у своїй головному стародавньому місті Києві.

Однак реставратори московського імперіялізму, тим разом червоні зломивши брутально всі засади інтернаціоналізму і братерства робітників, які вони голосили та пішли війною проти Української Держави, мимо того, що у нас був при владі робітничий соціалістичний уряд. По трох роках війни вони знищили збройним насильством Українську Державу та завойовали і окупували нашу землю.

Український народ не погодився однак на це нове поневолення, але продовжував і продовжує далі визвольну боротьбу, аж до сьогоднішнього дня.

Мимо цієї завзятої боротьби проти панування Москви на нашій землі ми, в імя наших великих вселюдських ідеалів, які визнаємо, не вважаємо себе ворогами російського народу, як цілості, а тільки ворогами його імперіялістичних елементів.

Ми не беремось проти російського народу, тільки проти російських шовіністів та імперіялістів, проти загарбників і поневолювачів, які під різними фальшивими ключами підбили Україну насильством під свою владу і держать її в жорсткій неволі.

З російським народом, таксамо, як і зі всіма іншими народами, впершу чергу нашими сусідами - братніми славянськими народами, хочемо жити в найрадійшій згоді і дружбі та вправдивому братерському союзі, але під умовою визнання нашого рівного права до своєї державності і незалежності на наших етнографічних землях.

Українська Головна Визвольна Рада яка кермує визвольною боротьбою на всіх українських землях і репрезентує нашу боротьбу перед зовнішнім світом, проголосила у своїй платформі з місяця червня 1944 р.:

"УГВР прагне до порозуміння до мирного співжиття з усіма сусідами України на принципі взаємного визнання права на власні держави на етнографічних землях кожного народу".

Наші домагання, які поставлено у цій заяві, цілком справедливі і натуральні. Не ми отже розбиваємо славянську єдність і братерство, але ті, які для свого вузького реакційного егоїзму і шовінізму відмовляють українському народові рівного права на свою незалежну державу.

7

Братерство — це гарна річ, коли воно щире і правдиве, а не фальшиве, — коли воно оперте не тільки на словах а на ділах. Ті, які провадять політику імперіялізму, загарбання і поневолення — заперечують і нищать цю ідею на яку в словах так багато покликується.

Отже ми трактуємо тих москалів, які визнають наші основні національні права, як наших сусідів і братів. Але тих москалів, які з повіністами й імперіялістами, хоч на словах голосять славянство, а на віть інтернаціоналізм, трактуємо так, як вони трактують нас, — трактуємо, як своїх найбільших ворогів, що відібрали нам волю і хочуть обернути в радів.

Вірно однак, що по усуненні теперішнього стану поневолення України й по установленні вільного національного ладу на Сході Європи, рівного і справедливого для всіх народів, побудованого на засаді національної незалежності, відпаде причина до ворожнечі й боротьби між нашими народами. Причиною теперішньої ворожнечі є несправедливість та імперіялізм. Усунувши цю причину, усунемо і її наслідки. Щойно тоді буде можливий правдивий братерський союз вільних славянських народів.

o o o

ТЕПЕРІШНЄ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ПІД ЧОВОТОМ МОСКОВЬКО-БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ОКУПАЦІЇ.

Отаке наше вияснення на закиди, які поширює проти нас, Українських Повстанців, чесько-більшевицька преса, різні відозви і листівки та інші видання, кермовані більшевицькою пропагандою.

Щоб образ наших змагань, поданий тут Вам у правдивому світлі, був повний, хочемо ще на кінець розповісти Вам коротко про теперішнє життя українського народу, який до Вас найближчий з усіх словянських народів і своїм сусідством і своїм щирим братерським серцем.

УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ ВІДІБРАНО СЬОГОДНІ УСІ ПОЛІТИЧНІ І КУЛЬТУРНІ ПРАВА.

Життя нашого народу під більшевицькою окупацією є тепер дуже важке. Воно нічим не легше як було під німецькою окупацією. Український народ живе в нечувано важкій національній і соціальній неволі і є позбавлений насильством усіх своїх основних політичних і культурних прав.

На зверху, у пропаганді, говориться про окрему "Українську Радянську Республіку", уряд, комісаріати /тепер вже міністерства/ і т.п. а на ділі, Україні відібрали більшевики усі державні права й завели повну централізацію та абсолютну владу московського центру. ССРСР, в дійсності, це не союз держав, але одна держава, і то держава не федеративна, але в найвишій мірі централістична в одну, абсолютну тоталітарно-диктаторську, тиранічну владу. При такій системі влади Україна є позбавлена навіть найменших політичних прав.

Подібне діється з українською мовою та цілим культурним життям. Українська мова є офіційно допущена. Але це є тільки назверх, для пропагандивних зовнішніх цілей. Вдійсності перепроведжено і перепроводжується далі повну, стовідсоткову насильну русифікацію усього життя, мови та душі нашого народу.

Сьогодні нема вже ні одного університету, ні одної вищої школи, де була би справді українська викладача мова. Усе виключно російське. Усі уряди ведуть праця виключно на російській мові. У війську рівнож виключно російська мова. Усе від гори до долу виключно до кінового і трамвайного квитка, сьогодні вже — у російській мові в усіх містах України. Українську мову явне понижують і переслідують. Дійшло до цього, що сьогодні, в столиці України — Києві, ніхто не відважиться на улиці заговорити голосно своєю рідною мовою. До того самого йде всади, бо вже навіть і у Львові, де більшевики господарять тільки від недавня, русифікація йде рівнож дуже широким темпом, починаючи від електричного і трамвайного квитка, кінчаючи на університеті, урядах і skleпах. І це називається, на глум і сміх, для замищення очей зовнішнього світу — "Українська Радянська Республіка".

Те саме діється з усіма іншими правами українського народу. Українців всюди усувають і понижують. Російський народ явно видвигав, як народ "вищий", "керівний" і пануючий, а нас, українців, трактує, як робочу худобу.

У російському більшовизмі слідні останньо дуже сильні расистівсько-шовіністичні тенденції на збір гітлерівських. З цього приводу український народ як поневолений, змушений пережити дуже важкі переживання, зокрема найбільш рафіновані експерименти насильної денационалізації.

ФАКТИ ТЕРОРУ

Українці, ані, як окремих народ, ані, як люди-індивіди, не мають забезпечених на практиці жодних збірних, ні індивідуальних прав. Усюди панує диктатура, терор, людоловчі, арештування, терми, масові вивози на Сибір, побори, палення господарств і цілих сіл та розстрілювання людей поодинокі і масово. Ніхто з нас не певний ніколи, ні дня, ні години своєї життя. Ось короткі підчислення деяких фактів більшовицького окупантського терору, зроблений тільки з одної частини Львівської області /з дванадцятиох районів/ за час одного року.

В часі між 17 липнем 1944 р. і 17 липнем 1945 р. на терені районів Львівської області: Лопатин, Радехів, Сокаль, Мости Великі, Рава Руська, Немирів, Магерів, Жовква, Куликів, Ярчів, Каманка Бузька та Ново-Миятин більшовицькі окупанти -

арештували 3472 українців, вивезли на Сибір 2123, в тому числі 898 жінок і 601 дітей. Це тільки 30 % призначених на вивіз, бо решта скривається, або обороняється зі зброєю в руках.

В тому часі замордували на терені цих районів 1917 українців, в тому числі 120 нових старців, часто нездужаючих вже навіть поруватись власними силами, 89 жінок та 68 маленьких дітей, внаслідок публично 338 безборонні жінки,

перевели 3522 облав на людей у селах і 1204 більші облави на ліси,

спалили 2706 господарств, ограбили і здемонували 2650 господарств.

Багато тисяч людей зловили і вивезли, як в'язнів на примусові роботи.

Здемонували й ограбили 40 церков. Арештували 28 священників.

Знищили і зрівняли зі землею зрізуючи хрести, 545 могил. Так навіть мертві не мають свого супочинку. Іх досягає совєтський "демократичний" терор.

Усі бібліотеки з творами українських і світових письменників віднайдені більшовицькою поліцією були негайно і брутально знищені. Так знищили 186 бібліотек, руйнуючи неоціненні скарби української і всесвітньої культури.

Цифри збіжжя, бульби, мяса та інших харчових продуктів, з яких ограбили більшовицькі "визволителі" українське населення цих районів сягають багато сотень тисяч сотнарів та перевищують навіть гітлерівський грабунок.

Оце подали ми вище, для прикладу, кілька цифер підчислених з 12-х районів однієї тільки області. Треба сказати, що ці цифри, хоч як жажливі своїм змістом, а для посторонньої людини спевністю важкі до увірення, з в дійсності не далеко неповні, бо в умовах жорстокого терору більшовицької окупації важко людині навіть віддихати нормально, а не то переводити такі поважні статистики.

І треба пам'ятати, що ці цифри ілюструють справді всю жорстоку дійсність нашого сучасного життя. Во таке саме діється й у всіх районах, усіх областей нашої поневоленої Батьківщини. Усюди панує у нас такий нечуванний терор, всюди відбуваються дикі посягання на людей, грабежі, тортури, розстріли.

В тому числі треба згадати також про насильне виселення цілих сіл, а то й цілих територіальних комплексів. Так більшовицькі ладозвірі спільно зі своїми польськими виселювачами виселили насильно більше ніж мільона українського автохтонного населення з його працездівських земель, які опинились поза т.зв. лінією Керзона. Це був рівнож оцін великий кривавий злочин зроблений над нашим народом загартбниками - імперіялістами.

Вам повинен бути добре відомий цей злочин, бо через Карпати втікало на територію Словаччини багато українських селян, декуди навіть цілими селами, щоб у Вас, у свого сусіднього братнього народу, знайти на хвилину, у важкому горі схоронення перед страхіттями польсько-більшовицького терору. Наші селяни вірили, що на терені культурної Чехо-Словацької республіки, знайдуть ладське, якщо не братерське відношення.

На жаль, і тут показалося що іншого. Чеські комунари, під командою більшовицьких посіпак, ограбили нещасних українських селян це й зі своєї сторони і видали в поворотом польсько-більшовицьким ладоловам.

Показується отже, що навіть загально знаному зі своєї культурности і демократичности чеському народові, під впливом більшовизму, дичіють деякі елементи і стають з ладий звірами...

НУЖДА, ВИЗИСК І НЕВОЛЯ РОБІТНИКІВ

Не краще також під советською владою наше соціальне положення. Вам часто говорять і пишуть, що в Советському Союзі розв'язано усі соціальні питання згідно з волею й потребами робітників та селян, зреалізовано соціалізм, усунуто визиск, збудовано краще життя. А на ділі те все неправда. В дійсності діється якраз протилежно:

Усю владу у нас держить у своїх руках мала диктаторська поліційна кліка. Советська поліція /іклад-нігб/ виконує необмежену владу і сваволю над життям усіх громадян. Ця партійно-поліційна диктаторська кліка відібрала народним селянсько-робітничим масам не тільки всі владу й політичні права здобуті в революції, - але відібрала також усі соціальні права.

Робітники і селяни обернені у нуждарів - невільників. Робітник в нас прив'язаний до примусової праці вище своїх нормальних сил. Праця є примусова. Невільно вибирати місця і роду праці. Невільно змінити місця праці. Найменший робочий день - 10 год., а пересічно доходить до 12-ть а то і більше. Кожен робітник має визначену, примусову дуже високу норму виробітку. Крім примусової норми, советська влада організує це т.зв. "соцзмагання" і "стахановщину", щоб витиснути з робітників останні сили й останній піт. За те все дістає робітник дуже малу голодову платню. З тої платні робітникові годі навіть прожити.

Всяди панує нечувана нужда і прямо голод. Живуть добре тільки вищі партійні чиновники й поліція, які є панамі життя і смерті усіх безборонних громадян. Визиск робітників, як був перед советською владою так є і тепер, - тільки ще більший, ще страшніший і йде на користь всемогучої партійної кліки.

Ті, які є при диктатурі, при владі, мають усе, виключно до необмеженої влади над життям громадянина, а звичайний робітник і селянин є предметом безоглядного визиску і терору пануючої класи державних вельмож. У цій системі повстала ціла класа советської аристократії, бюрократії, т.зв. "партійного активу", "партійних кращих людей". Усе в руках цих "кращих людей". Це є навіть і по назві дослівно класа нової пануючої аристократії.

У нас загнали насильством до праці глибоко під землю тисячі дівчат і жінок. Погляньте в Донбас: - тут побачите тисячі молоденьких дівчат і старих жінок, тут побачите і дітей, загнаних насильством до наважчої праці глибоко під землею. Тут побачите, як наш "насливний" робітник повзаючи на животі у низьких підземних шахтах, коротає свій вік у неволі гірній від усього, що було колинебудь досі знане.

Стана важка доля гноблених і виснажених робітників в нашій "робітничій" державі....

КОЛГОСПНА ПАНЩИНА, НЕВОЛЯ І НУЖДА СЕЛЯН

Не краще, а ще гірше життя селян. Селянам відібрано всю землю і примушено до праці у державних господарствах. Не перемінилося скоро у нове кріпацтво і панщину найгіршого виду. Наш селянин мусить працювати на державно-партійному фільварку під доглядом державних наганячів - гайдуків, а користі з цього для себе немає жодної. Усе збіжжя відбирає держава. Селянинові виплачують за цю працю голодовий пайок, вичислюючи збіжжя на грами.

Не слухайте, що Вам говорять байдужа совєтська пропаганда, про "щасливе", "радісне життя" громадянина Совєтського Союзу, - але послухайте совєтського радіа, візьміть олівць в руки і обрахуйте ті "грами", які офіційно дістає наш селянин за трудовень, а тоді самі пізнаєте всю величезну брехню совєтської пропаганди про наше "щасливе, заможне життя". Тоді пізнаєте всю глибину нашої нужди, нашого безперервного голоду і нашої невільничої долі.

Насамперед застановіться добре, що це є трудовень. - Вже в тій самій тільки назві - міститься великий обман. Во назва "трудоень" так уложена, що виглядає на зовні, для непоінформованих, що це є один день труду, один день праці. Так розуміють назву трудовень нормальні люди в цілому світі. Та не так є в нас. Наш "трудоень" має таку гарну назву тільки для радіа, для газет, для Вас, щоб Вас обманювати.

Наш трудовень у колгоспі - це не один робочий день - 8 годин, і навіть не один совєтський робочий день - 10 чи 12 год. Наш колгоспний трудовень це, звичайно, два повні дні праці селянина - від зорі до зорі, часом три дні, а буває, що і цілий тиждень! Селянина гонять щоденно на державну колгоспну роботу, а рахують за працю, - як самі хочуть, і пишуть за два дні, три дні, а й за цілий тиждень - один трудовень!

І це не є якоесь надумання, таке поступування не є незгідне зі совєтськими законами. Навпаки! Коли рахують забагато днів праці - один трудовень, так це згідне вповні з усіма наказами совєтської влади. Це є власне офіційний, заведений державою порядок виснагу і обману: змушувати до праці кілька днів, - а називати "один" - "трудоень"!

О-так під совєтською владою сповнилося бодай одне правдиве, не-фальшоване чудо, що усталений природою день - зівстав продовжений вдвоє і втрьох..., а робочий тиждень налічує тільки 2-3 трудовні, хоч працювати треба повних шість а то й сім днів, ніколи не менше 10 год. денно...

А якеш платня, т.зв. "зарплата" селянина за його важку працю, за ці "трудоенні"?... "Зарплата" ця не прямо глум!

Нашому селянинові виплачують за "трудоень", себто за кілька днів праці від зорі до зорі... по одному кілограмові збіжжя, часом навіть ще менше, а тільки винятково дещо більше. А таких "трудоеннів" може заробити пересічний селянин за цілий рік праці у колгоспі ледви 100, в кращих випадках дещо понад 100, дуже рідко до 200.

Значить, навіть по офіційним совєтським даним, проголошуваним в радіо і газетах, що Ви самі можете перевірити, наш селянин заробляє за цілий рік - на себе і свою сім'ю, у державному колгоспному фільварку ледви один-два сотнари збіжжя!... Це страшний, але правдивий факт!

Лиш дуже рідко, як великий надзвичайний виняток, дають деяким, спеціально вибраним своїм одиницям, можливість "заробити" рекордово велику скількість "трудоеннів" і зарплати. Такі вибрані, спеціально режисеровані випадки проголошують з великим шумом пропаганди на те, щоб в той спосіб змушувати і підганяти загаль колгоспних невільників до ще більшої виснажувачої праці, і щоб обманювати тим "рекордовими" зарплатами непоінформованих закордонних глядачів.

Пригляньтесь, однак, добре, — скільки вносять ці виняткові, "рекордові" заробітні платні, про які кричать Вам щоденно у радіо! Отож, як спокійно, річево обрахуйте, самі переконайтесь, що і ці винятково високі проголошені у радіо "рекордові" заробітні платні советського колгоспника є смішно малі в порівнянні з доходом пересічної селянської сім'ї донебудь в Європі! А звичайний селянин — колгоспник не може чейже мріяти навіть про це "радізву" рекордову платню.

Напевно не було і нема у Васій Батьківщині жодної найбіднішої селянської сім'ї, яка заробляла б так смішно мало як наш колгоспник. При так малій заробітній платні повстає взагалі питання, як люди можуть з того вижити. — У Вас напевно не вижили б. А в нас мусять жити, мусять цілими роками мучитися в голоді.

Вам спевніть не буде легко повірити в те все. Отже це раз радимо Вам — візьміть советські офіційні газети і послухайте советського радіа, — але читайте і слухайте уважно, критично, щоб з пова пропагандивної блескоти й обману виловити правдиві, конкретні факти. Не захоплюйтеся пустими штучними деклямаціями проте, що колгоспникам виплатила советська влада за працю стільки і стільки тисяч грамів хліба, але візьміть зараз за папір і обрахуйте холодно та річево, скільки то з тих страдених тисячів грамів виїде кілограмів і сотнарів. Тоді напевно самі розсімітесь з того шахрайства, бо пізнаєте, які малі, які нужденні, які голодові будуть ці остаточні вислідні цифри.

А пам'ятайте, що ми і того не одержуємо. Пам'ятайте, що і те, що вже Вам буде і так виглядати смішно мало до прожиття, у нас це далеке до дійсності, бо советські партійні "краді люди", які нашіми наставниками і панами нашого життя і смерті, крадуть це немало і з того останнього.

А до цього, що остане, придуть ще безконечні датки, примусові грабункові "позички" і драчки на всі сторони. Фактично отже, колгоспник одержує за свою цілоденну, або дводенну працю, дуже часто, лиш 16-20 дкг. збіжжя, а вже пів кілограма — то багато!

Якже людина може в таким разі жити з цього, запитаєте? Чейже це неможливе, тут хіба щось в неперядку з тими рахунками...

Отже відповідаємо Вам, ясно і правдиво: одним способом прожиття селянина у Советському Союзі це — крадія державного майна з колгоспу. Себто "крадія" свого власного майна ограбленого державною партійною клікою. Як би селянин не вкрав — тоби взагалі не прожив навіть одного місяця... Очевидно це лиш на словах урядової мови називається крадією. Во в дійсності, той селянин не злодій, бо ж це його майно, його кєрвавиця, його праця. Злодії і грабіжники ті, які сьогодні при владі, ті, які відібрали йому землю, які відібрали волю, і які відбирають працю селянина і робітника та все майно.

НУЖДЕННЕ ЖИТТЯ ІНТЕЛІГЕНЦІІ

Не краде життя також і цієї частини інтелігенції, яка заховала свою честь і людську подобу, та не пішла на службу в поліційний апарат. Матеріальний прожиток її дуже поганий. Але крім того, ще гірше відчувається те, що кожного інтелігента в якій би він професії не працював, змушують бути обовязково поліційним донощиком і гавкачем-пропагандистом з ненавидженого йому терорестичного режиму і диктатури. Живчи в нужді — треба обовязково говорити, писати і співати про "часливе" життя, і то на випередки, ще й з "ентузіазмом", — треба доносити на своїх братів, треба видукувати у свогоого найближчого брата кожну найменшу "похибку", найдрібніше слово, рух, погляд, неприхильний пануучий тиранії, — треба навіть відгадувати думки своїх найближчих і негайно доносити, оскаржувати, судити... Інакше — тюрма, концентраційні лагери, Сибір, розстріл...

Треба одтак інтелігентові, як і робітникові та селянинові, як і кожному громадянину неспринадлежному до вузької кліки вишого партійного активу, жити постійно в нужді і напруженій невиносній атмосфері слідженні, доносів, стражу і терору.

НОВА ГОЛОДОВА КАТАСТРОФА

Цього року стан загальної матеріальної нужди населення, замість поліпшитися, бо це вже два роки по виграній Совєтським Союзом війни, - ще далі погіршився. Наслідком величезних зброєнь на підбій світу, які приготував Совєтський Союз, наслідком совєтської неадаптованої Господарки і наслідком загальної крадіжки на надуху совєтської партійної буржуазії - загальна нужда населення знову збільшилася і дійшла майже до краю нової великої голодової катастрофи. На всіх дорогах зустрінете сьогодні великі важки голодних, нещасних людей, які волочаться жebraючи хліба і вмирають часто з голоду. Дійшло до цього, що в нас знову люди людей ідуть.

Ще перед кількома місяцями совєтська пропаганда хвалилася перед світом своїм "добробутом", а совєтська влада післала Франції перед виборами 500 000 тон збіжжя, Польщі 200 000 тон і ще кілька разів додатки, Югославії рівнож 200 000 тон з додатками, видираючи останнє зерно нещасним колгоспникам. А сьогодні, ТАСС змушений подавати вже й офіційні комунікати, один за одним, про "континентальність" продовження карткової системи хліба на 1947 р....

Про "посуку", про "погіршення харчового стану", про "надумиття", самовільне порушення совєтських законів державними урядниками, заведення панщини в колгоспах і т.д. Ті офіційні комунікати ТАСС становлять фактичне признание усіх наших закидів з найбільш офіційного джерела. Коли їх переслідуйте докладно, відкинувши брехливі пропагандивні виправдання, знайдете у них бодай частинний образ страшної голодової підсовєтської дійсності.

Совєтські офіційні комунікати намагаються звалити вину за цей стан то на "посуку", то на поодиноких осіб зі совєтської бюрократії "порушників совєтських законів". Вдійсності однак, єдиною справжньою причиною цього катастрофального стану є вина цілої сучасної совєтської системи, - системи імперіялізму, тоталізму, диктатури, терору, тиранії, грабежу, визиску і невольництва.

ПОВСТАНУТЬ ГНАНІ І ГОЛОДНІ

Проти цього нужденного, невольничого життя, проти нечуваного поневолення народів і людини кипить у цілому Совєтському Союзі море народнього гніву і ненависти. Мільони "гнаних і голодних" громадян совєтської тюрми народів чекають нетерпеливо цієї хвилини, коли настане "час розплати", як це проголошують слова Інтернаціоналу. У нас кипить сьогодні дійсно один вулкан ненависти й бажання розплати з катами.

Друга світова війна, яка воїною минула, не дала народам Совєтської тюрми остаточної можливості скинути зненавиджене ярмо. Гітлер своєю божевільною політикою імперіялізму і лядоїдського терору звернув шляхи цієї війни на зовсім інші рейси. Замість розправи з більшовицьким ярмом мусіла прийти насамперед оборона перед лядожером Гітлером.

Але тепер, по розваленні гітлерівської Німеччини, всі народи і всі громадяни Совєтського Союзу чекають нетерпеливо на хвилину остаточної розправи з цією другою тотальною тиранією.

НА ЧОМІ ВИЗВОЛЬНОЇ ВОРОТЬВИ СХІДНОЇ ЄВРОПИ - ІДЕ УПА

Вже сьогодні іде дуже завзята і широка боротьба проти совєтської неволі, мимо страдного терору совєтських поліційних органів і надників. Перед у цій боротьбі веде український народ. Українська Повстанська Армія яка організовувалася в часі німецької окупації й провадила завзяту боротьбу проти німецьких окупантів, видержала переможно, серед члених боїв, перехід німецького й більшовицького фронту, та не зложила зброї перед новими більшовицькими окупантами, але продовжує проти них боротьбу, таїсамо, як боролась перед тим проти німецьких окупантів. Всією визвольною боротьбою України керує найвище політичне тіло українського народу - Українська Головна Визвольна Рада якої підпорядковується УПА.

Револьційна визвольна боротьба УПА набрала величезних розмірів і потрясла основні основи...

Революційна визвольна боротьба УПА набрала величезних розмірів і потрясла основами СРСР. Ціла Червона Армія і цілий Союзетський Союз говорять сьогодні про нашу боротьбу і живуть її відгомном та легендами.

Незвичайно завзята героїчна боротьба УПА, ведена в ім'я найкращих, найвляхотніших поступових ідей народної ладької волі, потрясла свідомість найширших мас усіх європейських та азійських народів Союзетського Союзу. УПА, своєю героїчною боротьбою, роздерла важку занавісу неволі і запалила над Східною Європою смолоскип нової великої вільностевої революції, яка вже незадовго знищить остаточно теперішній невідальничий лад і поведе всі народи Східної Європи й Азії до нового вільного життя.

ДЖЕРЕЛОМ СТВОРЕННЯ Й БОРОТЬБИ УПА - З ГЛИБОКІ ЗАКОНИ ЖИТТЯ

Сьогодні, на початку 1947 р., минуло вже три роки від повороту більшовицької окупації на українські землі. Це отже вже четвертий рік, як німці були викинені з усіх українських земель, а на їх місце всюди прийшли більшовики. У світі рівнож вже закінчена війна. Однак збройна боротьба в Україні продовжується далі з великою, небувалою силою. Наш край далі у вогні й покарах величезної боротьби. Разом з нами провадять боротьбу численні інші поневолені народи Східної Європи й Азії.

Що ж це за явище? Де його джерело? Де його тайна? Де його причина?

Свідки ж це в нашого поневоленого народу, знищеного так довгими окупаціями, знищеного війною, фронтами й величезними боями, які відбулись на нашій землі, тепер набралась така сила, таке небувало у світі завзяття, щоб так довго, так героїчно боротись проти союзетської імперії, яка виграла війну, яка має величезні армії, перед якою дрожить мало не цілий світ?

Таке питання ставляє собі також багато з нас. Знає це більшовицька пропаганда і говорить нам, як це вже ми цитували на початку, що це ніби "неясне", "скомпліковане" питання... Що це "укритий тайні махінації світової реакції", що боротьба УПА це взагалі "барометер світового діяння реакції" і т.п.

Та ми запитавмо нас, - хто з розумних ладьок може повірити в це? Хто може повірити, щоб цілий народ кровавився довгі роки у такій завзятій небувалій, героїчній боротьбі задля якихсь чужих і ворожих йому, таємничих махінацій "світової реакції"? Як це практично було б можливе?

Таке вяснення є протівне усім законам здорового розуму і протівне також засадам марксівсько-матеріалістичного розуміння життя.

Маркс говорив ясно, що "буття створює свідомість". Ото ж з цього виходить, що під союзетське буття створює анти союзетську свідомість, а на цій базі виростає анти союзетська боротьба! Це і є в дійсності найкраща відповідь і найкраще вяснення основ і джерел боротьби УПА.

Вяснення це говорить: Коли в Союзетському Союзі існує таке велике невдоволення українського народу та інших народів, коли існують і зростають анти союзетські революційні настрої, коли цілими роками існує і веде завзяту боротьбу великих розмірів, УПА, - то те все має свою глибоку причину у союзетській дійсності.

Союзетське буття, союзетський режим імперіалістичного поневолення народів, режим диктатури терору і нужди став підставою загального невдоволення усіх народів поневолених у тій державі, на чолі з Україною, та заставив їх шукати свого рятунку на шляхах збройної, революційної боротьби.

Це і є одна розумна відповідь згідна з наукою соціології, спертю на пізнання твердих законів причинності і наслідків. Більшовицька пропагандивна альямія зі своїми баламутними вясненнями про "скомпліковані", "чудотворні", таємничі махінації "світової реакції" не може знайти жодного послуху між розумними ладьками, які шукать поважної відповіді на поважні проблеми.

Звертаємось до Вас, Брати Славяне, Чехи і Словачки, з цим нашим висношенням не тільки для оборони нашої честі і нашої справи перед фальшивими закидами більшовицької пропаганди, яка говорить Вам неправду про нашу боротьбу, але звертаємось до Вас з тим висношенням також у Вашому власному інтересі, щоб Вам сказати правду про советську тюрму народів та остерегти Вас перед тим, що і Вас чекає, коли позоволите втягнути і себе у ті сіті, які на Вас розставили хитро найбільші вороги народної і людської свободи.

Ми, українці, знаємо советську волю вже від 29 років. Майже 30 років боремось проти цієї страшної тиранії, і уважаємо своїм святим обов'язком сказати Вам правду про неї та остерегти Вас.

Не дайте себе нічим обманути, не вірте жодним гарним, облесним словом, а дивіться на діла.

Не вірте, що це справді робітничка держава і робітничка влада, бо це неправда. Це держава і влада нової звироднілої бюрократичної аристократії, нової паразитної буржуазії.

Не вірте також в советську демократію, бо це не демократія, а тиранія.

Не вірте в їх соціалізм і комунізм, бо це не ані соціалізм, ані комунізм, тільки державний капіталізм і державна панщина.

Не вірте в їх інтернаціоналізм, бо це не інтернаціоналізм, а еґотичний, шовіністичний московський великодержавницький ексклюзивний імперіялізм. Він поневоляє і знищує безоглядно другі народи.

Не вірте в їх славянолюбство, бо вони поневоляють і похирають на свою користь багато славянських народів, не дивлячись на жодне братерство. Вони не завагаються вигубити терором і штучно організованим голодом мільйони славян-українців, і не завагаються цього зробити і з Вами, коли не будуть мати вже для цього перешкод, коли Вас приберуть твердо у свої руки.

Вороніться, Брати, Чехи і Словачки, та всі інші Браття Славяне, перед цією страшною долею, не дайте себе обманути їх підступній брехні, не дайте себе взяти в повну неволю, не йдіть самі по свою смерть.

Ми, українці, Ваші найближчі сусіди і Ваші браття, по спільній нам славянській мові і крові, кличемо до Вас через залізні, непроходимі кордони советської тюрми народів, кличемо до Вас Браття, з нашої важкої колгоспної панщини і з підземних невольничих, робітничих шахт, і з безконечних концентраційних таборів смерті і заслань у Сибірі та вздовж Підбігунового Озєрну, - і кличемо до Вас з наших героїських повстанських лав:

Станьте разом з нами на спільну боротьбу проти тиранії - за волю народів і людини, за новий вільний устрій нашої великої славянської братерської сім'ї народів, який забезпечить усім нашим народам свободу, незалежність і добробут, і за новий вільний світ без неволи, терору і страху, без визиску і нужди, без взаємної різні і війни!

Повалім, Браття, спільними силами тиранію й покладім основи нового, кращого світу вільних народів і вільних людей!

Листопад-грудень 1946.

українські Повстанці

ЗАСВІДЧУВАЛЬНИЙ НАПИС СПРАВИ № _____

У справі (розділі опису, закінченому описі) підшито і пронумеровано 14
чотирнадцять аркушів;

у тому числі літерні номери _____;

пропущені номери _____

+ аркушів внутрішнього опису _____

Особливості фізичного стану та формування справи	Номери аркушів
1	2

Спеціаліст

Посада

21 травня 20 18 року

(підпис)

І. Турдана

(ініціали (ініціал імені), прізвище)